

**KRAJOWY
PUNKT KONTAKTOWY
DIGITAL EUROPE PROGRAMME**

CENTRUM PROJEKTÓW POLSKA CYFROWA

Newsletter

5/2024

Szanowni Państwo,

nie uciekniemy od sztucznej inteligencji..., zatem w tym numerze przedstawiamy kilka aspektów unijnej polityki w zakresie AI. Czyli w skrócie o AI Act, AI Office oraz uruchomionych właśnie naborach na tworzenie AI Factories.

Przedstawiamy również projekt DEP4ALL, który współtworzymy, realizujemy i którego jesteśmy beneficjentem. Ale jest to projekt, który ma przynieść korzyści przede wszystkim podmiotom zainteresowanym udziałem w programie Cyfrowa Europa.

Przypominamy o trwających naborach oraz, jak zwykle, informujemy o nadchodzących wydarzeniach.

Pozdrawiamy,

Zespół KPK Digital Europe Programme

Digital Europe Programme

1. Nabory w toku

4 lipca ruszyła druga tura naborów DEP zaplanowanych na rok 2024. Komisja Europejska uruchomiła środki w wysokości **211 mln euro** na 10 tematów – cztery w ramach Głównego Programu Prac 2023–2024 oraz sześć w ramach Programu Prac DEP Cyberbezpieczeństwo 2023–2024.

Do **21 listopada 2024 roku** wnioski można składać w następujących naborach:

- Rozwój zaawansowanych umiejętności cyfrowych (55 mln euro)
- Stworzenie ekosystemu połączonych w sieć Local Digital Twins w UE (20 mln euro)
- Finansowanie dla realizacji Multi-Country Projects (25 mln euro)
- Wsparcie hubów mających za zadanie walkę z dezinformacją – European Digital Media Observatory (8 mln euro)

Do naborów w obszarze *Cyberbezpieczeństwo* można aplikować do **21 stycznia 2025 roku**.

Obejmują one:

- Budowę i wzmocnienie krajowych centrów operacji bezpieczeństwa (SOC), platform transgranicznych SOC oraz ekosystemu SOC – 3 nabory (12,8 mln euro)
- Wykorzystanie nowych technologii w celu poprawy wykrywania i zapobiegania cyberzagrożeniom (35 mln euro)
- Zwiększenie poziomu ochrony i odporności na zagrożenia cybernetyczne, w szczególności w przypadku dużych instalacji i infrastruktury przemysłowej (35 mln euro)
- Budowę potencjału oraz wzmocnienie współpracy w kontekście wdrażania legislacji unijnej w obszarze cyberbezpieczeństwa (20 mln euro)

Dodatkowo Komisja Europejska udostępniła środki w ramach naborów:

- [Chips For Europe Initiative Calls](#) – 4 nabory prowadzone przez Chips JU (łączy budżet: 330 mln euro)
- [Alliance for Language Technologies](#) – aplikowanie do 26 września (20 mln euro)
- [European Digital Identity and Trust Ecosystem](#) – aplikowanie do 5 listopada (20 mln euro)

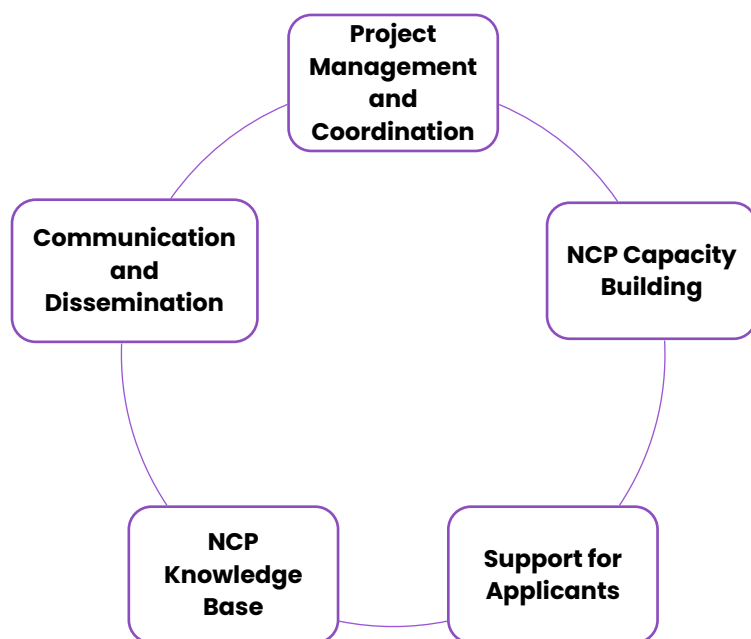
Nabory EuroHPC JU – *Calls for expression of interest* dotyczące ustanowienia AI Factories zostały ogłoszone 10 września.

Przewidują one finansowanie dla działalności Fabryk AI, dla zakupu i ulepszeniu superkomputerów na cele rozwoju AI oraz na budowę platformy superkomputerowej zoptymalizowanej pod kątem AI. Więcej o tych naborach w dalszej części Newslettera.

2. DEP4ALL – misja wsparcia beneficjentów

Praca nad wnioskiem, czas oczekiwania... i pozytywny wynik – nasz projekt został wybrany w naborze Komisji Europejskiej na wsparcie dla sieci punktów kontaktowych do programu Cyfrowa Europa. Jesteśmy dumni, że KPK DEP w CPPC jest partnerem w konsorcjum projektu **DEP4ALL – The NCP network for the Digital Europe Programme**, który oficjalnie rozpoczął się 1 września i potrwa 2 lata. Projekt realizujemy we współpracy z 17 partnerami z 15 krajów.

Projekt, który pomoże beneficjentom

Celem **DEP4ALL** jest stworzenie profesjonalnej sieci punktów kontaktowych (NCP network) świadczącej wysokiej jakości usługi w krajach UE.

W wyniku jego realizacji powstanie społeczność współpracujących ze sobą ekspertów z krajów UE i tych stowarzyszonych z programem. A jest to bardzo ważne, ponieważ DEP wspiera wdrażanie projektów ogólnoeuropejskich realizowanych przez międzynarodowe konsorcja.

Krajowe Punkty Kontaktowe (KPK) działają na rzecz wsparcia wnioskodawców i beneficjentów, a połączone wysiłki w tym zakresie mają przłożyć się na zwiększenie uczestnictwa w DEP i podniesienie jakości składanych wniosków.

Równoległe z działaniami budującymi kompetencje KPK będą organizowane szkolenia dla beneficjentów i podmiotów zainteresowanych programem. Inne działania wspierające aplikantów i beneficjentów to wsparcie w poszukiwaniu partnerów, materiały informacyjne oraz wytyczne dot. kwestii prawnych i finansowych.

Finansowane przez
Unię Europejską

DEP4ALL jest klasycznym przykładem win-win, w którym to wyszkolone punkty kontaktowe będą wspierać potencjalnych wnioskodawców w coraz lepszy sposób. Jednocześnie projekt składa się z działań podejmowanych w całości przez same punkty kontaktowe – wszystko robimy własnymi rękami i ... czeka nas sporo pracy.

Nasza rola w projekcie

Wraz z innymi punktami na bieżąco kształtujemy i realizujemy projekt. Jesteśmy zaangażowani w szereg zadań, czasami jako lider zadania, czasami jako partner, są to m. in.:

- **Informacje o przepisach prawnych i finansowych** – w odpowiedzi na kwestie trudne i niejasne zgłaszane przez wnioskodawców/beneficjentów
- **Wymiana najlepszych praktyk pomiędzy punktami kontaktowymi**
- **Wsparcie poszukiwań partnerów w ramach DEP** – ma ułatwić budowanie konsorcjów do naborów DEP, w tym poprzez organizowanie spotkań potencjalnych wnioskodawców
- **Wydarzenia** – przedstawienie programu i naszych działań podczas różnych wydarzeń oraz wsparcie punktów kontaktowych w organizacji *National Info Days*
- **Strategia komunikacji i rozpowszechniania informacji** – z uwzględnieniem odpowiednich interesariuszy i odpowiednich działań, narzędzi i kanałów komunikacji, w celu podnoszenia świadomości na temat DEP
- **Zewnętrzna i wewnętrzna komunikacja, w tym Newsletter** (jako narzędzie komunikacji i źródło informacji dla punktów kontaktowych) – cóż, w tym już mamy pewne doświadczenie 😊

Cieszymy się na możliwość uczestniczenia w międzynarodowym projekcie oraz na zdobywanie nowych doświadczeń. Mamy nadzieję, że nasza praca zaowocuje lepszym wykorzystaniem środków DEP, przede wszystkim przez polskie podmioty.

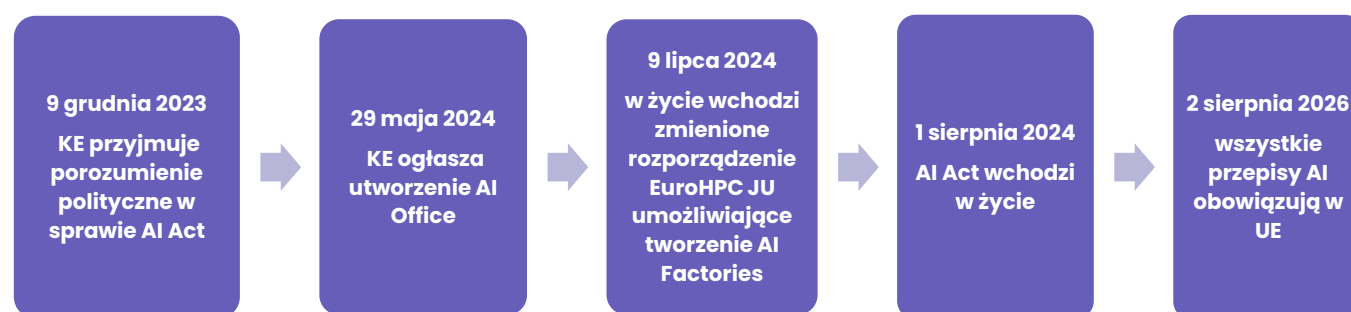
O działaniach w projekcie będziemy informować na naszej stronie.

3. Na drodze do bezpiecznej sztucznej inteligencji

W temacie sztucznej inteligencji w Unii Europejskiej działo się bardzo dużo w ostatnich miesiącach i będzie się działo jeszcze więcej. Poniżej przedstawiamy informacje o kilku elementach strategii rozwoju AI, wdrażanej przez Brukselę z finansowaniem z programu Cyfrowa Europa, jak i z programu Horyzont Europa.

Kilka ważnych dat związanych z realizacją strategii rozwoju AI w UE:

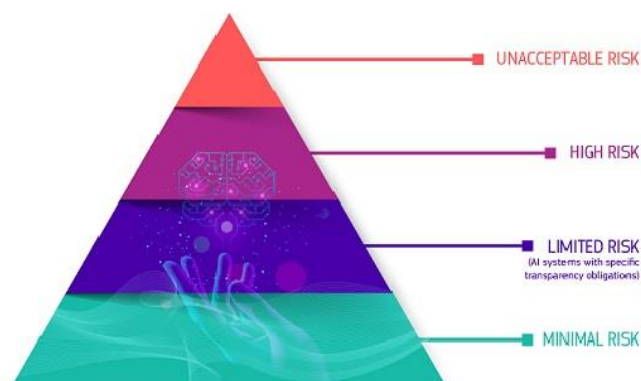
AI Act – jedyny w swoim rodzaju

1 sierpnia 2024 r. wszedł w życie unijny Akt w sprawie sztucznej inteligencji ([AI Act](#)). To pierwszy dokument na świecie, który kompleksowo reguluje zasady tworzenia godnych zaufania rozwiązań AI i ich wykorzystania w Unii Europejskiej, z poszanowaniem podstawowych praw człowieka. Zapewnia twórcom i pozostałym wdrażającym jasne wymagania i obowiązki, przy jednoczesnym dążeniu do wspierania innowacyjności oraz zmniejszania obciążeń administracyjnych i finansowych dla przedsiębiorstw. Realizacja zaproponowanych regulacji zabezpieczona została przez wprowadzenie systemu kar finansowych dla nieprzestrzegających je firm.

Rozporządzenie o AI wprowadza również jej definicję, w oparciu o bezpieczeństwo produktów i podejście oparte na ryzyku:

- Minimalne ryzyko (*minimal risk*): do tej kategorii należy większość systemów AI, takich jak systemy rekomendacji z obsługą AI i filtry spamu. Systemy te nie podlegają żadnym obowiązkom na mocy AI Act ze względu na minimalne ryzyko dla bezpieczeństwa obywateli.

- Ograniczone ryzyko (*limited risk*): odnosi się do systemów związanych z brakiem przejrzystości w korzystaniu ze sztucznej inteligencji. AI Act wprowadza określone obowiązki przejrzystości (na przykład podczas korzystania z chatbotów, ludzie powinni być tego świadomi). Dostawcy muszą zapewnić, że treści generowane przez sztuczną inteligencję są identyfikowalne. Jeśli są one publikowane w celu informowania opinii publicznej o sprawach będących w interesie publicznym, muszą być oznaczone jako sztucznie generowane.

Źródło: Komisja Europejska

- Wysokie ryzyko (*high risk*): do tej kategorii należą m.in. systemy infrastruktury krytycznych, edukacyjnych, organów ścigania czy administracji. Objęte zostaną ścisłym regulacjom, w tym systemom ograniczania ryzyka, rejestrowania aktywności, szczegółową dokumentacją, nadzorem oraz wymogiem zapewnienia wysokiego poziomu cyberbezpieczeństwa.
- Niedopuszczalne ryzyko (*unacceptable risk*): systemy AI uważane za wyraźne zagrożenie dla podstawowych praw człowieka zostaną zakazane – od systemów oceniania społecznego, które mogą być stosowane przez rząd, po aplikacje wykorzystujące asystenta głosowego, które zachęcają do niebezpiecznych zachowań.

AI Act wprowadza również zasady dotyczące tzw. modeli AI ogólnego przeznaczenia (*general-purpose AI models*), które są modelami AI zaprojektowanymi do wykonywania szerokiej gamy zadań, takich jak np. generowanie tekstu. Modele AI ogólnego przeznaczenia są coraz częściej używane jako komponenty aplikacji AI.

Nowe przepisy:

- odnoszą się do ryzyka konkretnie tworzonego przez aplikacje AI
- zakazują praktyk AI, które stwarzają niedopuszczalne ryzyko
- określają listę aplikacji wysokiego ryzyka
- ustalają jasne wymagania dla systemów AI dla aplikacji wysokiego ryzyka
- definiują konkretne obowiązki wdrażających i dostawców aplikacji AI wysokiego ryzyka
- wymagają oceny zgodności przed wprowadzeniem danego systemu AI do użytku lub na rynek
- ustanawiają strukturę zarządzania na szczeblu europejskim i krajowym

Państwa członkowskie mają czas do 2 sierpnia 2025 r. na wyznaczenie krajowych organów, które będą nadzorować stosowanie przepisów dotyczących systemów AI.

Najnowszym krokiem w regulacji wykorzystania AI jest **Ramowa Konwencja Rady Europy o Sztucznej Inteligencji** ([Council of Europe Framework Convention on Artificial Intelligence and Human Rights, Democracy and the Rule of Law](#)), która została podpisana 5 września 2024 roku przez Komisję Europejską w imieniu UE. Konwencja jest pierwszym międzynarodowym porozumieniem w temacie AI i jest w pełni zgodna z zasadami ujętymi w AI Act, który jednocześnie stanowi narzędzie dla wdrożenia w życie jej postulatów.

AI Office, czyli pomoc w zarządzaniu AI

Biuro ds. Sztucznej Inteligencji ([AI Office](#)) Komisji Europejskiej jest kluczowym organem wdrażającym AI Act na poziomie UE. AI Office nadzoruje prace nad stworzeniem AI Code of Practice, który ma pomóc we wdrażaniu przepisów. Biuro jest jednocześnie centrum wiedzy eksperckiej w zakresie AI w Unii Europejskiej.

Źródło: [Komisja Europejska](#)

Zadania Biura:

- Wsparcie wdrażania rozporządzenia o sztucznej inteligencji i egzekwowanie przestrzegania ogólnych przepisów dotyczących AI
- Wzmocnienie rozwoju i wykorzystania godnej zaufania AI
- Monitorowanie ekosystemu AI, rozwoju technologicznego i rynku, pojawiających się ryzyk systemowych i wszelkich innych istotnych trendów
- Współpraca z instytucjami, ekspertami i interesariuszami
- Współpraca międzynarodowa w obszarze AI

Aby podejmować świadome decyzje, AI Office współpracuje z państwami członkowskimi i szerszą społecznością ekspertów za pośrednictwem dedykowanych forów i grup ekspertów. Łączą one wiedzę ze społeczności naukowej, przemysłu, ośrodków analitycznych, społeczeństwa obywatelskiego i ekosystemu open source, zapewniając uwzględnienie ich poglądów i wiedzy specjalistycznej. Na tej podstawie AI Office promuje dogłębne zrozumienie potencjalnych korzyści i zagrożeń płynących z wykorzystania sztucznej inteligencji.

AI Factories – fabryki jutra

Pierwsze nabory na tworzenie AI Factories – najnowszej inicjatywy KE w obszarze AI, właśnie ruszyły. Pierwszym krokiem była zmiana rozporządzenia dot. funkcjonowania [EuroHPC Joint Undertaking](#) (nowe [Rozporządzenie Rady \(UE\) 2024/1732](#) z 17 czerwca 2024), bo to właśnie jemu powierzono koordynację wdrażania tych inwestycji.

Źródło: [Freepik](#)

Fabryka AI to scentralizowany lub rozproszony podmiot zapewniający infrastrukturę usług obliczeń superkomputerowych na potrzeby AI, w skład której wchodzi:

- superkomputer zoptymalizowany pod kątem AI lub zoptymalizowana pod kątem AI partycja superkomputera,
- powiązane centrum danych,
- specjalny dostęp i usługi obliczeń superkomputerowych ukierunkowane na AI.

Podmiot ten również przyciąga i tworzy pule talentów w celu zapewnienia kompetencji koniecznych do wykorzystywania superkomputerów na potrzeby AI.

Rola fabryk AI:

- zapewnią powstanie nowej lub zoptymalizowanej pod kątem AI infrastruktury superkomputerowej
- będą pełnić rolę one-stop shop dla startupów, małych i średnich przedsiębiorstw oraz pracowników naukowych, aby ułatwić dostęp do swoich usług
- zapewnią możliwości rozwoju i testowania dużych modeli AI ogólnego przeznaczenia
- przyczynią się do dalszego opracowywania rozwiązań AI w Unii wymagających obliczeń wielkiej skali i wykonywania algorytmów AI na dużą skalę
- będą ściśle współpracować z już działającymi dzięki wsparciu z DEP TEFs (ośrodkami testowania AI) oraz z innymi podmiotami tworzonego ekosystemu AI.

Fabryki AI będą mogły otrzymać dofinansowanie na swoją działalność, na zakup lub ulepszenie zarządzanych superkomputerów pod kątem AI oraz na budowę zaawansowanej eksperymentalnej platformy superkomputerowej zoptymalizowanej pod kątem AI.

10 września EuroHPC JU uruchomiło 2 nabory – *Calls for expression of interest* na ustanowienie Fabryk AI:

- 1) **wybór istniejących hosting entities dla superkomputerów EuroHPC do ustanowienia Fabryki AI** – przewidziany jest dla podmiotów-hostów infrastruktury HPC, która wykazuje wystarczające zasoby obliczeniowe w zakresie zastosowania na cele rozwoju AI
- 2) **wybór hosting entities dla nabycia nowych lub ulepszenia pod kątem AI istniejących superkomputerów EuroHPC oraz do ustanowienia Fabryki AI** – przewidziany na wybór nowego podmiotu-hostu i zawarcie umowy o hosting w przypadku, gdy wnioskodawca zamierza nabyć nowy superkomputer AI lub na wybór istniejącego podmiotu-hostu i zmianę zawartej dotychczas umowy z tym podmiotem pod kątem ulepszonej infrastruktury oraz ustanowienia Fabryki AI.

Poza grantami na ustanowienie i działalność Fabryk AI oraz zakupu/upgrade'u infrastruktury superkomputerowej w obu naborach dostępna jest jeszcze opcjonalna dotacja na opracowanie zaawansowanej eksperymentalnej platformy superkomputerowej zoptymalizowanej pod kątem AI.

Nabory wniosków będą stale otwarte do końca 2025 r., z turami na złożenie co trzy miesiące, przy czym pierwszy termin składania wniosków przypada na 4 listopada 2024.

Dostępne środki na zakładanie i działanie fabryk AI oraz na opracowywanie i wdrażanie platform superkomputerowych zoptymalizowanych pod kątem AI wynoszą **180 mln euro (maks. 15 mln euro na jedną fabrykę)** i pochodzą z budżetu Horyzont Europa. Z kolei środki na nabycie nowych lub na ulepszenie istniejących superkomputerów pod kątem AI zaplanowano w wysokości **800 mln euro (maks. 200 mln euro na nowy lub ulepszany superkomputer)** w latach 2024-2025 i pochodzą one z programu Cyfrowa Europa. Wkład finansowy Unii we wszystkich wymienionych działaniach nie może przekroczyć **50%** ich wartości.

Oczekuje się, że pierwsze Fabryki AI zaczną działać już w 2025 r.

Więcej informacji o naborach na naszej [stronie](#).

4. Wydarzenia

Konsultacje publiczne dla programu Cyfrowa Europa otwarte tylko do 20 września!

Przypominamy o trwających konsultacjach publicznych, które umożliwiają wyrażenie opinii odnośnie programu Cyfrowa Europa w kontekście jego oceny śródkresowej. Celem konsultacji jest uzyskanie wglądu w doświadczenia podmiotów związanych z programem oraz poznanie ich punktu widzenia na temat znaczenia programu dla transformacji cyfrowej. Otrzymane opinie pomogą w ulepszaniu programu oraz opracowywaniu przyszłych inicjatyw. Zachęcamy do wyrażenia swojej opinii!

Link: [Konsultacje publiczne dla programu Cyfrowa Europa](#)

AI-Friendly EuroHPC Systems, 25 września, on-line

EuroHPC Joint Undertaking organizuje sesję informacyjną on-line na temat przyjaznych dla AI systemów EuroHPC. Wydarzenie niewątpliwie związane jest z udostępnionym finansowaniem na rozwój infrastruktury superkomputerowej na potrzeby AI.

Link do wydarzenia oraz rejestracji: [AI-Friendly EuroHPC Systems \(virtual\) - EuroHPC JU \(europa.eu\)](#)

EuroHPC User Day 2024, 22-23 października, Amsterdam

Uczestnicy EuroHPC User Day 2024 będą mogli zaprezentować projekty, które wykorzystały europejskie zasoby superkomputerów EuroHPC, podzielić się najlepszymi praktykami w zakresie realizacji tych projektów, zebrać opinie od innych użytkowników systemów EuroHPC i nawiązać nowe kontakty. Wydarzenie zapewni użytkownikom superkomputerów pogłębienie wiedzy nt. możliwości oferowanych przez EuroHPC JU.

Link do wydarzenia: [EuroHPC User Day 2024 - EuroHPC JU \(europa.eu\)](#)

AI, Data, Robotics Forum, 4-5 listopada, Eindhoven

Organizowane przez Adra wydarzenie odbędzie się w tym roku pod tytułem *European Sovereignty in AI, Data and Robotics* i po raz kolejny zbierze osoby mające wpływ na rozwój wspomnianych technologii. Więcej o wydarzeniu na stronie: <https://adrforum.eu/>